

UZASADNIENIE

14 grudnia 2016 roku T. P. i K. P. wnieśli o pozbawienie wykonalności w całości tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) wystawionego przez (...) Bank S.A. w W. 12 lutego 2015 roku, opatrzonego klauzulą wykonalności nadaną postanowieniem Sądu Rejonowego w Zgierzu z 31 marca 2015 roku wydanym w sprawie I Co 414/15. Uzasadniając swoje żądanie powodowie wskazali, że wypowiedzenie umowy łączącej strony było nieważne, jako nadużycie przez Bank prawa podmiotowego (art. 5 kc), ewentualnie – wypowiedzenie umowy było nieuprawnione ze względu na brak przesłanek umownych jego dokonania, a nadto wypowiedzenie umowy jest bezskuteczne ze względu na abuzywność klauzuli zawartej w § 22 ust. 1 umowy kredytu, na podstawie której Bank był uprawniony do wypowiedzenia umowy w przypadku niespłacenia dwóch rat odsetkowych lub odsetkowo-kapitałowych.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powodów na swoją rzecz kosztów procesu według norm.

W piśmie złożonym 21 marca 2018 roku strona powodowa podniosła kolejne zarzuty:

- nieprawidłowego wskazania w ugodzie zawartej przez strony kwoty długu głównego wobec tego, że umowa kredytu zawarta przez strony była nieważna, co wynika z faktu, że zawarta w niej klauzula opisująca przeliczenie rat kredytu z waluty szwajcarskiej na polską miała charakter abuzywny,
- bezskuteczności ugody zawartej przez strony 29 listopada 2011 roku ze względu na to, że w chwili jej zawarcia kredytobiorcy działali pod wpływem błędu co do wysokości swojego zadłużania nie wiedząc, że nie są związani klauzulami abuzywnymi zawartymi w umowie kredytu,
- abuzywność klauzuli zawartej w § 2 ust. 5 ugody z 29 listopada 2011 roku.

Ponadto pełnomocnik powodów wniósł o orzeczenie o kosztach procesu według norm.

W piśmie złożonym 21 października 2019 roku pełnomocnik powodów wniósł o zasądzenie kosztów pomocy prawnej udzielonej powodom z urzędu i oświadczył, że nie zostały one pokryte w całości ani w części.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu według norm.

Fakty:

8 stycznia 2008 roku, między (...) Bank S.A. w K. oraz K. P. i T. P. została zawarta umowa kredytu hipotecznego indeksowanego do franka szwajcarskiego, na podstawie której Bank udzielił kredytobiorcom kredytu w wysokości 280'430,92 zł indeksowanego kursem franka szwajcarskiego. W umowie wskazano, że w dacie jej zawarcia równowartość kredytu wyniosłaby 132'466,19 CHF, natomiast rzeczywista równowartość zostanie określona po wypłacie ostatniej z dwóch transzy. Kredytobiorcy oświadczyli, że są świadomi zmienności kursu walut w całym okresie kredytowania i akceptują związane z tym ryzyko. Spłata kredytu miała nastąpić w 360 miesięcznych równych ratach kapitałowo-odsetkowych. Oprocentowanie kredytu było zmienne i na dzień sporządzenia umowy wynosiło 7,20% w skali roku. Zostało ono obliczone jako suma stawki DBCHF i stałej marży Banku w wysokości 4,36%. W dacie zawarcia umowy rata kapitałowo-odsetkowa wyniosłaby 899,16 CHF, natomiast rzeczywistą wysokość rat odsetkowych lub kapitałowo-odsetkowych miał określać harmonogram spłat, przy czym raty odsetkowe miały zostać określone w harmonogramie doręczonym w dniu uruchomienia poszczególnych transz kredytu, zaś raty kapitałowo-odsetkowe – w harmonogramie spłat doręczonym po wypłacie całości kredytu, rezygnacji przez kredytobiorców z pozostałej części kredytu lub wygaśnięciu ich roszczenia o uruchomienie kredytu. Odsetki karne na dzień sporządzenia umowy określono na 14,40% z zaznaczeniem, że ulegają one zmianie w przypadku zmiany indeksu DBCHF i są nie większe, niż odsetki maksymalne. Całkowity koszt kredytu na dzień zawarcia umowy określono na 418'954,50 zł z tym, że nie uwzględniono w tym ryzyka kursowego. RRSO w chwili zawarcia umowy wynosiło 7,4% z zastrzeżeniem,

że ostateczna jego wysokość uzależniona jest od zmian poziomu oprocentowania w całym okresie kredytowania (§ 1 i § 7 umowy).

W części ogólnej umowy zawarte zostały definicje użytych w niej terminów. Wskazano m.in., że pod pojęciem bankowa Tabela kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut, zwana Tabelą Kursów należy rozumieć sporządzaną przez merytoryczną komórkę Banku na podstawie kursów obowiązujących na rynku międzybankowym w chwili sporządzania tabeli i po ogłoszeniu kursów średnich przez NBP, tabelę sporządzaną o godzinie 16.00 każdego dnia roboczego, która obowiązuje przez cały następny dzień roboczy (§ 6 umowy). W umowie nie wskazano zasad, w oparciu o które tworzone są w Banku tabele kursów walut

Zgodnie z umową Bank mógł ją wypowiedzieć w przypadku zalegania przez kredytobiorcę w całości lub części z zapłatą dwóch rat kredytu jeśli mimo pisemnego wezwania do zapłaty listem poleconym kredytobiorcy nie spłaca zaległości w terminie 7 dni od otrzymania wezwania. Ponadto Bank mógł wypowiedzieć umowę w przypadku skierowania egzekucji do nieruchomości będącej przedmiotem zabezpieczenia hipotecznego umowy (§ 8 ust. 5)

Poszczególne transze kredytu miały być wypłacone na wniosek kredytobiorców złożony w określonych terminach, najpóźniej 7 dni roboczych od daty złożenia wniosku. W dniu wypłaty każdej transzy kwota wypłaconych środków miała być przeliczona do franka szwajcarskiego według kursu kupna walut określonego w tabeli kursów Banku, obowiązującego w dniu uruchomienia środków (§ 9 umowy). W ten sposób Bank miał określić równowartość wypłaconego kredytu w walucie indeksacji.

Raty odsetkowe oraz kapitałowo-odsetkowe miały być spłacane w terminach i wysokości wskazanej w aktualnym harmonogramie spłat, przy czym wysokość zobowiązania kredytobiorców miała być ustalana jako równowartość wymaganej spłaty wyrażonej w CHF – po jej przeliczeniu na walutę polską według kursu kupna sprzedaży walut określonego w tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych do waluty szwajcarskiej, obowiązującego w dniu spłaty (§ 10 umowy).

Umowa określała też dokładny sposób obliczania indeksu DBCHF, według którego określano aktualne oprocentowanie kredytu (§ 13 umowy)

Bank zastrzegł sobie prawo do przewalutowania na złotówki całego wymagalnego zadłużenia przeterminowanego wraz z odsetkami karnymi w sytuacji, gdy kredytobiorcy nie uregulują należności w okresie wypowiedzenia umowy. Przewalutowanie miało być dokonane w następnym dniu po upływie terminu wypowiedzenia z zastosowaniem aktualnego kursu sprzedaży dewiz określonego przez Bank w Tabeli Kursów, przy czym Bank był uprawniony do pobierania od chwili przewalutowania karnych odsetek od kapitału, w wysokości dwukrotności oprocentowania kredytów złotych nieindeksowanych do waluty obcej. W umowie wskazano też sposób obliczania tego oprocentowania (§ 14 umowy)

Umowa przewidywała możliwość przewalutowania kredytu na wniosek kredytobiorców, według kursu kupna dewiz z dnia złożenia wniosku o przewalutowanie, wynikającego z obowiązującej w Banku Tabeli Kursów, w przypadku zmiany waluty ze złotych na walutę obcą. W przypadku przewalutowania z waluty obcej na złotówki, było ono dokonywane według kursu sprzedaży dewiz z dnia złożenia wniosku o przewalutowanie, wynikającego z obowiązującej w banku Tabeli Kursów. Od czynności tej pobierana była prowizja w wysokości wynikającej z Tabeli Prowizji i Opłat obowiązującej w dniu złożenia wniosku o przewalutowanie, przy czym prowizja ta podlegała przeliczeniu według kursu sprzedaży waluty indeksacyjnej na podstawie obowiązującej w banku tabeli Kursów z dnia dokonania przewalutowania (§ 20 umowy)

W umowie zastrzeżono uprawnienia Banku do wypowiedzenia umowy kredytu w całości lub części oraz do żądania dodatkowego zabezpieczenia bądź przedstawienia w określonym terminie programu naprawczego i jego realizacji po zatwierdzeniu przez Bank w razie stwierdzenia przez bank, że warunki udzielenia kredytu nie zostały dotrzymane, lub w razie zagrożenia terminowej spłaty kredytu z powodu złego stanu majątkowego kredytobiorców, a w szczególności w przypadku niespłacenia dwóch rat odsetkowych lub odsetkowo-kapitałowych lub skierowania egzekucji do

nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytu. Okres wypowiedzenia wynosił 30 dni, zaś w przypadku zagrożenia upadłością kredytobiorcy – 7 dni. Po jego upływie kredytobiorcy byli zobowiązani do niezwłocznego zwrotu wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami należnymi za okres korzystania (§ 22 umowy).

Integralną część umowy stanowił Regulamin do umowy kredytu hipotecznego, który miał zastosowanie w sprawach nieuregulowanych w treści umowy (§ 25 umowy).

Tego samego dnia kredytobiorcy złożyli pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji w zakresie zaspokojenia wszelkich roszczeń pieniężnych banku wynikających z umowy kredytu, do kwoty 560'861,84 zł, na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego. W przypadku wystawienia BTE kwota zadłużenia kredytobiorców w walucie polskiej miała zostać ustalona według kursu sprzedaży waluty, do której indeksowany był kredyt, podanego w tabeli Kursów banku, w następnym dniu roboczym po upływie terminu wypowiedzenia umowy lub rozwiązania jej ze skutkiem natychmiastowym.

(umowa – k 21-32, oświadczenie – k 33)

Do umowy sporządzono harmonogram spłat wskazujący odrębnie miesięczne raty kapitałowe oraz odsetkowe i ich sumę. Wszystkie kwoty były wskazane w walucie indeksacji.

(harmonogram spłat – k 46, k 56)

Umowa została zawarta na skutek wniosku złożonego przez powodów, do którego dołączone zostały „Oświadczenia Kredytobiorcy o wyborze waluty obcej”. Dokumenty te zawierały modelową prezentację wpływu zmian oprocentowania i kursu waluty kredytu na wysokość miesięcznych rat przy założeniu, że kwota kredytu wynosi 150'000,00 zł, okres spłaty kredytu wynosi 15 lat, zmienne oprocentowanie kredytu złotowego wynosi 6% w dniu sporządzenia symulacji, zmienne oprocentowanie kredytu indeksowanego walutą szwajcarską wynosi 3% w dniu sporządzenia symulacji, zaś kredyt spłacany jest w ratach annuitetowych (równych). W formie tabelarycznej porównano wysokość rat kapitałowo-odsetkowych kredytu złotowego oraz indeksowanego kursem CHF przy założonym aktualnym poziomie kursu CHF (bez wskazania o jaki kurs chodzi), wysokość raty kapitałowo-odsetkowej kredytu indeksowanego kursem CHF przy założeniu, że jego oprocentowanie jest równe stopie procentowej kredytu złotowego a kapitał jest większy o 20%, wysokość raty kapitałowo-odsetkowej kredytu indeksowanego kursem CHF przy założeniu, że kurs CHF wzrośnie o różnicę między jego wartością minimalną i maksymalną z ostatnich 12 miesięcy, co wyliczono na 11,17% (ponownie bez wskazania o jaki kurs chodzi), wysokość rat kapitałowo-odsetkowych kredytu złotowego oraz indeksowanego kursem CHF przy założeniu, że stopa procentowa wzrośnie o 400 punktów bazowych oraz wysokość rat kapitałowo-odsetkowych kredytu złotowego oraz indeksowanego kursem CHF przy założeniu, że stopa procentowa wzrośnie o różnicę między minimalną i maksymalną wartość stopy procentowej stosowanej dla każdego rodzaju kredytu, z ostatnich 12 miesięcy. Powodowie złożyli podpisy pod oświadczeniem, że zapoznali się z występującym ryzykiem wynikającym ze zmiennej stopy procentowej i wnoszą o udzielenie kredytu indeksowanego do waluty obcej.

(wniosek o kredyt wraz z oświadczeniami – k 211-216)

Przedmiotowa umowa była dla powodów pierwszym kredytem, w którym pojawiło się odniesienie do waluty obcej. Powodowie starali się o kredyt złotówkowy w innym banku, ale uzyskali informację, że nie posiadają zdolności kredytowej. Oboje powodowie pracowali wówczas; K. P. zarabiał około 2'500,00 zł miesięcznie, natomiast T. P. – około 1'600,00 zł miesięcznie. W G. Banku zasugerowano im możliwość zaciągnięcia kredytu hipotecznego w złotówkach indeksowanego do waluty szwajcarskiej. Rozmowy na temat kredytu prowadzone były przez powoda z E. C., która zapewniła kredytobiorców, że korzyści z takiej umowy wynikają ze stabilności kursu waluty szwajcarskiej oraz przedstawiła im wysokość miesięcznej raty spłaty, wyrażonej we frankach. Nikt nie wyjaśnił powodom na jakich zasadach są ustalane kursy franka szwajcarskiego do złotówki, o których mowa była w umowie. Powodowie nie mieli możliwości dokładnego przeanalizowania treści umowy przed jej podpisaniem. Dokument ten został im przedstawiony przez E. C. na spotkaniu, podczas którego kredytobiorcy musieli podpisać umowę. Trwało ono około pół

godziny. Dokument umowy był opatrzony pieczętkami i podpisami osób działających w imieniu Banku. Kredytobiorcy otrzymali swój egzemplarz umowy pocztą, dwa dni po jej podpisaniu.

(zeznania powoda – k 561 w zw. z k 342, zeznania powódki – k 561)

4 listopada 2008 roku strony zawarły aneks nr 1 do umowy kredytu z 8 stycznia 2008 roku, którym dokonano przewalutowania kwoty kredytu na złotówki. Ustalono w nim, że saldo zadłużenia kredytobiorców na dzień sporządzenia aneksu wynosi 131'917,42 CHF w tym 131'911,53 CHF kapitału oraz 5,89 CHF odsetek umownych i całość tego zadłużenia przewalutowano według kursu sprzedaży CHF do złotego podanego w Tabeli Kursów banku obowiązującej w dniu podpisania aneksu. W efekcie kwota kredytu wyniosła 320'137,19 zł. Zmieniono także zasady oprocentowania kredytu na te, które obowiązują przy kredytach złotych nieindeksowanych, wskazując przy tym zasady ustalania tego oprocentowania. Aneks przewidywał możliwość ponownego przewalutowania kwoty kredytu na wniosek kredytobiorców po upływie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie aneksu.

(aneks nr 1 – k 34-38)

Do aneksu sporządzono harmonogram spłat wskazujący odrębnie miesięczne raty kapitałowe oraz odsetkowe i ich sumę, wyrażone w walucie polskiej.

(harmonogram spłat – k 47)

Aneks nr 1 został podpisany przez kredytobiorców z inicjatywy i za namową E. C., która wytłumaczyła powodom, że przewalutowanie uchroni ich przed wzrostem obciążenia kredytowego, wynikającym ze wzrostu kursu waluty szwajcarskiej do złotego. Dopiero po podpisaniu tego dokumentu powodowie zorientowali się, że obciążająca ich miesięczna rata wzrosła po przewalutowaniu do wysokości, na której zaspokojenie nie pozwalały uzyskiwane przez nich dochody. W związku z tym kredytobiorcy skierowali do banku pismo domagając się anulowania aneksu, który podpisali wprowadzeni w błąd przez pracownika Banku. Bank powiadomił wówczas kredytobiorców, że nie przysługuje im prawo odstąpienia od Aneksu nr 1 do umowy kredytu.

(pismo powodów – k 39-40, pisma Banku – k 41, 42, zeznania powodów – k 561)

1 lutego 2010 roku strony zawarły porozumienie do umowy kredytu z 8 stycznia 2008 roku, w którym Bank udzielił kredytobiorcom karencji w spłacie kapitału oraz odsetek kredytowych na okres 6 miesięcy poczynając od 1 lutego 2010 roku. Strony wskazały, że kwota wymagalnych odsetek, do których zapłaty zobowiązani są kredytobiorcy, na dzień podpisania porozumienia wynosi 3'883,09 zł, w tym 3'050,55 zł stanowiły odsetki liczone według kursu sprzedaży CHF w Banku z 1 lutego 2010 roku. Zarówno wymagalne odsetki, jak i te naliczane w okresie karencji miały zostać zaliczone na poczet kapitału kredytu.

(porozumienie – k 53)

8 lutego 2010 roku strony zawarły aneks nr 2 do umowy z 8 stycznia 2008 roku, w którym przywrócono mechanizm indeksacji kwoty kredytu do waluty szwajcarskiej na zasadach analogicznych do tych, które zawierała umowa w pierwotnym brzmieniu. Stan zadłużenia na datę zawarcia aneksu nr 2 określono na 318'410,97 zł. Wraz z tym aneksem kredytobiorcy podpisali kolejne oświadczenie o poddaniu się egzekucji w zakresie zaspokojenia wszelkich roszczeń Banku wynikających z umowy kredytowej z 8 stycznia 2008 roku zmienionej późniejszymi aneksami, do kwoty 636'821,94 zł, na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego.

(aneks nr 2 – k 48-51, oświadczenie – k 52)

W sierpniu 2010 roku Bank sporządził nowy harmonogram spłat kredytu w związku ze zmianą jego oprocentowania, wskazujący w walucie szwajcarskiej wysokość rat kapitałowych rosnących w okresie od sierpnia 2010 roku do marca 2011 roku od równowartości 195,49 CHF do równowartości 200,64 CHF, wysokość rat odsetkowych malejących w tym samym okresie od równowartości 474,43 CHF do równowartości 469,28 CHF oraz ich sumę.

(pismo Banku wraz z harmonogramem spłaty – k 57-58)

Pismem z 31 marca 2011 roku Bank złożył oświadczenie o wypowiedzeniu umowy kredytu hipotecznego zawartej z powodami (w treści oświadczenie błędnie oznaczono datę zawarcia umowy na 9 stycznia 2008 roku), z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia, w związku z powstałymi zaległościami w jego spłacie. W oświadczeniu wskazano, że zaległości te wynoszą równowartość 1'389,09 CHF kapitału, 1'588,39 CHF odsetek umownych oraz 10,33 CHF odsetek za opóźnienie naliczonych do 30 marca 2011 roku. Łączną wysokość zadłużenia określono na 9'802,11 zł.

(oświadczenie o wypowiedzeniu umowy – k 59)

Powodowie otrzymali to oświadczenie i nie kwestionowali jego zasadności.

(niesporne)

29 lipca 2011 roku doszło do podpisania przez strony ugody długoterminowej, w której potwierdziły, że umowa kredytu zawarta w styczniu 2008 roku (w treści dokumentu ponownie wskazano błędnie datę zawarcia tej umowy) została przez Bank prawidłowo wypowiedziana ze skutkiem na dzień 17 maja 2011 roku; wskazano, że aktualne zadłużenie wynikające z umowy wynosi 426'304,63 zł kapitału, 6'796,09 zł odsetek umownych, 17'045,38 zł odsetek karnych naliczonych do 17 lipca 2011 roku włącznie oraz 150,00 zł kosztów. Od niespłaconego kapitału Bank naliczał odsetki karne, których wysokość wynosiła w dniu zawarcia umowy 23 % w skali roku. Powodowie oświadczyli, że uznają powyższe zobowiązania, zaś uznanie to jest skuteczne nawet w przypadku wypowiedzenia umowy i zobowiązali się spłacić je solidarnie w 24 miesięcznych ratach, w tym 23 raty po 1'500,00 zł płatne do 15 dnia każdego miesiąca poczynając od sierpnia 2011 roku oraz ostatnia rata płatna do 15 lipca 2013 roku, obejmująca pozostałą część zobowiązania. Bank zobowiązał się do nienaliczania odsetek karnych przez okres obowiązywania umowy oraz umorzenia zobowiązania powodów z tytułu 50% odsetek karnych, w wysokości 8'522,69 zł, pod warunkiem zawieszającym, że powodowie terminowo będą spłacali należności wynikające z ugody. Strony doliczyły do kapitału kredytu pozostałą część odsetek karnych oraz odsetki umowne w wysokości wskazanej w ugodzie. Ustalono też, że w przypadku terminowej spłaty zobowiązania odsetki umowne będą wynosić 12,38% w skali roku, zostaną naliczone od aktualnego salda kapitału oraz będą obowiązywać przez 24 miesiące od daty zawarcia ugody. W przypadku opóźnienia w spłacie całości lub części zobowiązań z ugody Bank był uprawniony do naliczania odsetek karnych od wymagalnej, tzn. przeterminowanej wierzytelności wynikającej z ugody, w wysokości wynikającej z aktualnie obowiązującego zarządzenia Prezesa banku. Bank zastrzegł uprawnienie do wypowiedzenia ugody ze skutkiem natychmiastowym m.in. w przypadku opóźnienia w realizacji spłat uzgodnionych rat o co najmniej 15 dni. Rozwiązanie umowy miało skutkować wymagalnością całego zobowiązania powodów obejmującego kapitał w wysokości ustalonej ugodą, odsetki umowne naliczone od tego kapitału, nieumorzone odsetki karne, odsetki karne naliczone w przypadku opóźnienia w spłacie należności ujętych w ugodzie oraz naliczone przez Bank koszty. Powodowie oświadczyli, że poddają się egzekucji w zakresie zadłużenia wynikającego z ugody upoważniając Bank do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego do kwoty wymagalnego zadłużenia nie przekraczającej 640'274,37 zł oraz wystąpienia o nadanie mu klauzuli wykonalności do 2041 roku. Strony oświadczyły, że ugoda reguluje dobrowolną spłatę zobowiązania powodów i nie stanowi odnowienia.

(ugoda – k 65-67)

Powodowie zaakceptowali takie warunki ugody pod wpływem obawy o utratę domu, do którego Bank chciał skierować egzekucję ich zobowiązań.

(zeznania powoda – k 561 w zw. z k 342, zeznania powódki – k 561)

Oświadczeniem z 29 października 2012 roku Bank wypowiedział ww. ugodę (wskazując błędnie datę jej zawarcia na 21 lipca 2011 roku) ze skutkiem natychmiastowym, w związku z powstaniem zaległości w spłacie uzgodnionych rat.

(oświadczenie – k 68, zeznania powodów – k 561)

12 lutego 2015 roku pozwany wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) zawierający oświadczenie, że w księgach Banku figuruje wymagalne zadłużenie powodów jako dłużników solidarnych wynikające z umowy kredytu hipotecznego z 8 stycznia 2008 roku wraz z ugodą długoterminową z 29 lipca 2011 roku, w wysokości 686'248,31 zł. W związku z oświadczeniem dłużników bte został wystawiony na kwotę 639'818,97 zł obejmującą niespłacony kapitał w wysokości 407'873,41 zł, odsetki umowne w wysokości 7,11% za korzystanie z kapitału od 29 lipca 2011 roku do 15 lipca 2013 roku – w wysokości 66'601,51 zł oraz odsetki za opóźnienie w wysokości 12% od niespłaconego kapitału, liczone od 1 kwietnia 2011 roku do 30 kwietnia 2014 roku, w wysokości 165'344,05 zł. Prawomocnym postanowieniem z 31 marca 2015 roku Sąd Rejonowy w Zgierzu nadał ww. bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności zastrzegając dłużnikom prawo do powołania się w postępowaniu egzekucyjnym na ograniczenie swojej odpowiedzialności do kwoty 640'274,37 zł.

(bankowy tytuł egzekucyjny – k 73, postanowienie – k 74)

Na podstawie tego tytułu wykonawczego Komornik wszczął egzekucję przeciwko powodom.

(zawiadomienie – k 77)

W okresie obowiązywania umowy z 8 stycznia 2008 roku w jej pierwotnym brzmieniu kredytobiorcy dokonywali comiesięcznych wpłat pokrywających należności z tytułu rat odsetkowych oraz w znacznej części rat kapitałowych. Po zawarciu aneksu nr 1 dokonywane przez powodów wpłaty pokrywały raty odsetkowe do lutego 2010 roku, natomiast od listopada 2009 roku nie wystarczały na pokrycie chociażby części comiesięcznych rat kapitałowych. Po podpisaniu aneksu nr 2 i upływie okresu karencji powodowie dokonywali do 4 maja 2011 roku wpłat pokrywających jedynie część rat odsetkowych, natomiast nie pokrywających żadnej raty kapitałowej przy czym do 31 marca 2011 roku nie zostały uregulowane raty odsetkowo-kapitałowe za wrzesień i listopad 2010 roku. Ostatnia wpłata została dokonana 4 maja 2011 roku. Po podpisaniu ugody powodowie rozpoczęli realizację swoich zobowiązań dopiero we wrześniu 2011 roku i spłacili pierwsze 5 rat w umówionej wysokości z tym, że należności były uiszczane z opóźnieniem, które w przypadku rat za październik, grudzień 2011 roku oraz styczeń 2012 roku przekroczyło 15 dni. Szósta rata została wpłacona z podobnym opóźnieniem i w wysokości 1'250,00 zł. Opóźnione ponad 15 dni były też spłaty dwóch kolejnych rat należnych za marzec i kwiecień 2012 roku. Rata, której płatność przypadała na 15 maja 2012 roku została uiszczona 4 lipca, zaś kolejna rata – 6 sierpnia 2012 roku. Ostatnia wpłata na poczet ugody wyniosła jedynie 900,00 zł i została dokonana 17 września 2012 roku.

(opinia pisemna biegłego R. P. – k 371-397)

Powodowie nie składali Bankowi oświadczenia o uchyleniu się wprost od skutków prawnych umowy zawartej 8 stycznia 2008 roku ani późniejszych aneksów i ugody, z powołaniem się na działanie pod wpływem błędu.

(niesporne)

(...) Bank S.A. w W. jest następcą prawnym (...) Bank S.A. w K..

(niesporne)

Rozważania prawne:

Najdalej idącym zarzutem podniesionym przez powodów jest zarzut nieważności umowy z 8 stycznia 2008 roku, wynikającej z zamieszczenia w niej postanowień niedozwolonych dotyczących sposobu przeliczenia rat kredytu z waluty szwajcarskiej na polską, ponieważ jego uwzględnienie skutkować może zniweczeniem podstawy wystawienia kwestionowanego tytułu wykonawczego. Z tego względu zarzut ten należało rozważyć w pierwszej kolejności.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 kc niedozwolone są postanowienia umowne spełniające kumulatywnie następujące przesłanki:

- zostały zamieszczone w umowie zawartej z konsumentem,
- nie zostały indywidualnie uzgodnione z konsumentem,
- kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy,
- nie określają głównego świadczenia stron, w tym ceny lub wynagrodzenia, jeśli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Poza sporem pozostaje, że w umowie z 8 stycznia 2008 roku powodowie występowali jako konsumenci w rozumieniu art. 22¹ kc w jego ówczesnym brzmieniu.

Zarzut abuzywności dotyczy *expressis verbis* klauzul regulujących sposób przeliczania rat kredytu zawartych w harmonogramie spłat z waluty szwajcarskiej na polską, jednakże Sąd ma obowiązek z urzędu badać kwestię niedozwolonego charakteru postanowień umownych. Z tego względu przedstawiona dalej analiza będzie odnosiła się do wszystkich klauzul opisujących mechanizm przeliczania zobowiązań zarówno z waluty polskiej na szwajcarską, jak i z waluty indeksacji na polskiego złotego.

Pierwsze z takich postanowień zawarte jest w § 9 pkt 2 umowy. Wskazuje ono, że w dniu wypłaty kredytu lub każdej transzy kredytu kwota wypłaconych środków, czyli zobowiązanie banku wyrażone w złotych, zostanie przeliczona na CHF według kursu kupna walut określonego w tabeli kursów – obowiązującego w dniu uruchomienia środków, przy czym z zapisu zawartego w § 6 pkt 1 umowy wynika, że chodzi o tabelę sporządzaną danego dnia przez bank kredytujący. Taki sposób opisu mechanizmu przeliczania pozostawia kontrahentowi konsumentów całkowitą swobodę ustalania kursu przeliczenia, a co za tym idzie – dowolnego kształtowania zobowiązania kredytobiorców wskutek jego przeliczeniu na walutę indeksacji. Takiej oceny nie zmienia powołanie się w § 6 pkt 1 umowy na kursy obowiązujące na rynku międzybankowym ani domyślnie, bo nie wyrażone wprost, odniesienie do tabeli kursów średnich ogłaszanych przez NBP. Umowa nie wskazuje bowiem nawet ramowych zasad ustalania kursów walut przez Bank kredytujący. Powoduje to, że proces tworzenia tabeli kursów, o której mowa w kontrakcie pozostaje poza wszelką kontrolą merytoryczną, ponieważ jakiegokolwiek granice indeksacyjne nie były przewidywalne dla powodów w dacie zawierania umowy. Z dokonanych ustaleń wynika, że opisany wyżej mechanizm nie był indywidualnie uzgadniany z powodami, którym przedstawiono jedynie umowę gotową do podpisania. Co więcej, strona pozwana, na której spoczywa ciężar udowodnienia faktu indywidualnego negocjowania spornych klauzul – art. 385¹ § 4 kc, nie przedstawiła żadnego dowodu, z którego wynikałoby, że zasady ustalania kursów przez Bank były z kontrahentami omawiane lub wynikały z udostępnionych im dokumentów. Zatem należy uznać, że powodowie nie mieli żadnego wpływu na treść tego postanowienia, co wyczerpuje definicję postanowienia nieuzgodnionego indywidualnie zawartą w art. 385¹ § 3 kc – mogli jedynie podpisać umowę lub odstąpić od jej zawarcia. Wskazany w § 9 pkt 2 mechanizm przeliczania nie dotyczy w ocenie Sądu głównego świadczenia kredytodawcy w tym sensie, że zgodnie z umową jest ono wyrażone sumą w walucie polskiej. Natomiast niewątpliwie kształtuje prawa i obowiązki konsumenta, ponieważ w zależności od dowolnego, według umowy, sposobu ukształtowania kursu waluty szwajcarskiej do złotego wpływa na określenie równowartości udzielonego kredytu wyrażonej w CHF, a w dalszej kolejności – na wysokość rat kapitałowych i odsetkowych, określanych w harmonogramie spłat jako równowartość w walucie indeksacji. Dowolny sposób kształtowania kursu przeliczeniowego jest sprzeczny z dobrymi obyczajami ponieważ zaburza równowagę kontraktową poprzez przyznanie stronie silniejszej ekonomicznie wyłącznego uprawnienia do ostatecznego ukształtowania zobowiązania drugiej strony. Co więcej, taki mechanizm daje Bankowi dogodny instrument za pomocą którego może zabezpieczyć się przed wszelkimi niekorzystnymi dla siebie zmianami kursów walut przy jednoczesnym braku w umowie postanowień zabezpieczających kredytobiorców przed wzrostem kursu waluty indeksacji lub chociażby rozkładających ryzyko walutowe proporcjonalnie na obie strony. Z tego względu klauzula zawarta w § 9 pkt 2 umowy rażąco narusza interes konsumentów uprzywilejowując Bank w zakresie wynikających z umowy praw i obowiązków stron w sposób niczym nieusprawiedliwiony z jednoczesnym pokrzywdzeniem kredytobiorców. Można oczywiście założyć, iż przeciętny polski konsument w 2008 roku posiadał

wiedzę wystarczającą do przewidzenia, że kursy wymiany walut podlegają fluktuacji w pewnym zakresie i w ramach należytej staranności, o której mowa w art. 355 § 1 kc wymaganej od konsumenta, można było oczekiwać od powodów, że byli świadomi niestalości kursu waluty indeksacji do polskiego złotego. Taka informacja była łatwo dostępna już w chwili zawarcia umowy – wystarczyło przeanalizować chociażby historyczne tabele kursów sporządzone i publikowane przez NBP. Nie zmienia to faktu, że kredytobiorcy nie byli w stanie przewidzieć na podstawie treści umowy jak bardzo różnić się będą kursy zastosowane przez Bank od tych, które mogły być przedmiotem ich analizy. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na ocenę omawianej klauzuli, jako rażąco naruszającej interesy konsumenta jest fakt, że odwołuje się ona do kursu, który będzie obowiązywał w dacie uruchomienia środków przez Bank, czyli ich wypłaty, co mogło nastąpić nawet w siódmym dniu roboczym od daty złożenia wniosku o wypłatę (§ 9 pkt 3 umowy). Zatem kredytobiorcy nie mieli nawet możliwości oceny przy składaniu wniosku według jakich podstaw, tj. kursów obowiązujących na rynku międzybankowym oraz kursów średnich ogłaszanych i publikowanych przez NBP, ustalony zostanie kurs przeliczeniowy zastosowany przez Bank. Z drugiej strony takie ukształtowanie terminu wypłaty środków dawało Bankowi przywilej swobodnego wyboru terminu najbardziej korzystnego z jego punktu widzenia, nie mówiąc już o możliwości całkowicie dowolnej zmiany zasady kształtowania kursu wymiany walut pomiędzy dniem złożenia wniosku a dniem wypłaty.

Dla przytoczonej wyżej oceny nie ma znaczenia jaka w rzeczywistości była praktyka kształtowania kursu waluty indeksacji do waluty kredytu w Banku kredytującym, ponieważ ocenie pod katem abuzywności podlegają postanowienia na chwilę zawarcia umowy, a nie sposób stosowania przez bank tych postanowień w ramach wykonania tej umowy. Dla uznania klauzuli za niedozwoloną wystarczy sama możliwość wykorzystania tej klauzuli przez kontrahenta konsumenta. W tym miejscu warto przywołać wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 20 września 2017 roku wydany w sprawie C – 186/16 w części dotyczącej zasad wykładni art. 3 ust. 1 Dyrektywy Rady 93/13/EWG. Z punktu 3 konkluzji orzeczenia wynika, że artykuł 3 ust. 1 Dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że oceny nieuczciwego charakteru warunku umownego należy dokonywać w odniesieniu do momentu zawarcia danej umowy, z uwzględnieniem ogółu okoliczności, które mogły być znane przedsiębiorcy w owym momencie i mogły mieć wpływ na późniejsze jej wykonanie. Bez wątplenia, w przypadku przedmiotowej umowy, w chwili jej zawarcia jedynie Bank znał zasady ustalania obowiązujących w nim kursów walut, w tym waluty indeksacji.

Jak wynika z powyższych wywodów zawarta w § 9 pkt 2 klauzula określająca według jakiego kursu kupna przeliczona zostanie kwota wypłaconych środków na jej równowartość wyrażoną w walucie indeksacji miała charakter niedozwolonego postanowienia umownego w rozumieniu art. 385¹ § 1 kc.

Przywołane wyżej wywody pozostają aktualne w odniesieniu do klauzuli zawartej w § 10 pkt 3 umowy przewidującej stosowanie kursu sprzedaży walut określonego w bankowej tabeli kursów walut dla kredytów dewizowych oraz indeksowanych kursem walut obcych dla określenia wysokości zobowiązania kredytobiorców obejmującego spłatę rat w walucie polskiej, poprzez przeliczenie ich równowartości wyrażonej w harmonogramie w walucie szwajcarskiej. Także w tym przypadku z dokonanych ustaleń nie wynika, aby mechanizm przeliczeniowy był indywidualnie negocjowany z powodami, zaś umowa nie wskazuje żadnych kryteriów, ani ograniczeń stosowanych przez Bank przy ustalaniu owego kursu sprzedaży. Na uwagę zasługuje ponadto fakt, że ustalając tabele kursów walut obowiązujące w banku podmiot finansowy określa tzw. spread, czyli różnicę między kursem kupna i sprzedaży. Brak określenia w umowie wielkości tej różnicy powoduje, że spread może być potencjalnie źródłem dodatkowej korzyści finansowej uzyskiwanej przez kredytobiorcę dzięki stosowaniu różnych kursów waluty indeksacji przy wypłacie środków kredytobiorcy i przy spłacie rat przez kredytobiorcę, i zazwyczaj jest takim źródłem. Mamy więc do czynienia z mechanizmem zawierającym dodatkowe, ukryte wynagrodzenie banku, którego wysokość jest nieprzewidywalna dla konsumentów w chwili zawarcia umowy, albowiem nie wynika ani z jej treści, ani z innych dokumentów. Konsument może nawet nie mieć świadomości dodatkowego zarobku Banku ukrytego w takim mechanizmie. Z tego względu ustalany jednostronnie przez kontrahenta konsumenta sposób przeliczania wysokości zobowiązania obciążającego kredytobiorców w ramach spłaty kredytu jest sprzeczny z dobrymi obyczajami. Co więcej, wielkość spreadu może być dowolnie kształtowana przez Bank, ponieważ umowa nie przewiduje w tym względzie żadnych ograniczeń. Tym samym ustalane przez Bank arbitralnie różnice między kursem kupna i kursem sprzedaży walut, stosowanymi na podstawie

umowy, mogą dawać możliwość obciążenia kredytobiorców dodatkowymi kosztami, co rażąco narusza ich interesy. Na zakończenie należy stwierdzić, że opisany wyżej mechanizm przewiduje możliwość określenia lub podwyższenia tego dodatkowego kosztu obciążającego kredytobiorcę, a stanowiącego w istocie swej wynagrodzenie Banku, w oparciu o jednostronną decyzję kredytodawcy podejmowaną już po zawarciu umowy, bez przyznania konsumentowi uprawnienia do odstąpienia od umowy. Taka sytuacja odpowiada opisowi niedozwolonego postanowienia umownego, zawartemu w art. 385³ pkt 20 kc.

Jedynie na marginesie warto zauważyć, że z tych samych przyczyn niedozwolony charakter ma również klauzula regulująca sposób przeliczenia zadłużenia przeterminowanego wraz z odsetkami karnymi w sytuacji, gdy kredytobiorcy nie uregulują należności w okresie wypowiedzenia umowy a Bank skorzysta z uprawnienia do przewalutowania zapadłego zadłużenia, zawarta w § 14 umowy. Kwestia ta ma jednak drugorzędne znaczenie dla rozstrzygnięcia tej sprawy.

Stwierdzenie abuzywności omówionych klauzul zawartych w umowie z 8 stycznia 2008 roku ma ten skutek, że powodowie nie byli nimi związani od samego początku – art. 385¹ § 2 kc. Oznacza to, że przy dalszej analizie klauzule te należy pominąć. Wyeliminowanie niedozwolonych postanowień nie zmienia charakteru samej umowy – nadal jest to umowa hipotecznego kredytu złotowego indeksowanego do waluty szwajcarskiej i oprocentowanego według postanowień zawartych w § 1 pkt 3 i 5 umowy. Mechanizm indeksacji nie stanowi bowiem sam w sobie postanowienia niedozwolonego w rozumieniu art. 385¹ § 1 kc, natomiast zgonie z art. 385² § 2 in fine strony są związane umową w zakresie pozostałym po wyeliminowaniu klauzul abuzywnych. Niemniej jednak pozbawienie umowy postanowień określających kryteria przeliczania waluty polskiej do waluty szwajcarskiej i odwrotnie powoduje, że umowa traci istotne elementy wpływające na ocenę zakresu zobowiązań kredytobiorców, które z niej wynikają. Z takiego kontraktu trudno bowiem wywieść jaki kurs kupna CHF powinien zostać zastosowany do przeliczenia środków wypłaconych powodom przez Bank w złotych. Tym samym nie da się ustalić jaka była równowartość kredytu wyrażona w walucie indeksacji oraz jakie powinny być miesięczne raty kapitałowe i odsetkowe zamieszczone w harmonogramie spłat sporządzonym w walucie szwajcarskiej. W dalszej kolejności, nie sposób wskazać według jakiego kursu powinny być przeliczone raty spłat z CHF na PLN przy spełnieniu świadczenia przez kredytobiorców (pomijając zasygnalizowany wcześniej fakt, iż nie wiadomo jaka powinna być równowartość rat wyrażona we frankach szwajcarskich), a co za tym idzie – niemożliwa jest ocena jakie zobowiązanie obciążało powodów na podstawie umowy i w jakim zakresie spełnione przez nich świadczenia były wykonaniem tego zobowiązania.

Sąd nie jest upoważniony do tego, aby w sposób arbitralny zastępować brakujący mechanizm przeliczania poprzez narzucenie stronom jakiegoś konkretnego kursu (lub kursów), mającego zastosowanie w miejsce wyeliminowanych klauzul. Z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej wynika, że sądy krajowe są zobowiązane wyłącznie do niestosowania klauzuli abuzywnej, natomiast nie są uprawnione do kształtowania jej treści tak, aby nadać kształt nienaruszający interesu konsumenta. Umowa powinna "w zasadzie nadal obowiązywać, bez jakiegokolwiek zmiany innej niż wynikająca z uchylecia nieuczciwych warunków, o ile takie dalsze obowiązywanie umowy jest prawnie możliwe zgodnie z zasadami prawa wewnętrznego". W systemie prawa polskiego brak jest przepisu uprawniającego Sąd do kształtowania treści umowy, w której stwierdzono niedozwolone postanowienia. W szczególności nie jest dopuszczalne zastosowanie we wszystkich postanowieniach jednolitego kursu z daty zawarcia umowy, np. średniego kursu wynikającego z tabeli kursów kredytobiorcy sporządzonego tego dnia. Po pierwsze, byłoby to sprzeczne z wolą stron, które w § 1 pkt 1 wyraźnie zastrzegły, że przeliczenie kwoty kredytu na walutę indeksacji na dzień zawarcia umowy ma jedynie walor prezentacyjny. Po drugie, skoro Bank dowolnie ustalał kurs kupna i kurs sprzedaży CHF, to ich wypadkowa, czyli kurs średni jest również ustalony w sposób dowolny, zatem taka klauzula zastępcza byłaby dotknięta tymi samymi mankamentami, które przesądziły o abuzywności klauzul zawartych w umowie.

W ocenie Sądu nie jest też dopuszczalne uzupełnienie wyeliminowanych klauzul poprzez zastosowanie art. 358 § 2 kc. Po pierwsze, przepis ten stosuje się do wykonania zobowiązań, których przedmiotem jest suma pieniężna wyrażona w walucie obcej, co wynika z art. 358 § 1 kc. Przedmiotem zobowiązania Banku wobec kredytobiorców miała być

wskazana w § 1 pkt 1 umowy suma pieniężna wyrażona w walucie polskiej, zaś sformułowania zawarte w § 10 nie dają podstaw do przyjęcia, że przedmiotem zobowiązania kredytobiorców była suma pieniężna wyrażona w walucie obcej – świadczenia te miały zostać spełnione w walucie polskiej. Natomiast waluta szwajcarska służyła jedynie do indeksacji obu świadczeń. Po wtóre, przepis zawarty obecnie w § 2 art. 358 kc wprowadzono do kodeksu cywilnego ustawą z dnia 23 października 2008 roku o zmianie ustawy – kodeks cywilny oraz ustawy – prawo dewizowe (Dz. U. Nr 228 poz 1506). Na podstawie art. 3 tej ustawy wszedł on w życie 24 stycznia 2009 roku, a więc rok po zawarciu kwestionowanej umowy. Nowy przepis nie może zastąpić postanowienia umownego uznanego za niedozwolone na podstawie art. 385¹ kc, ponieważ abuzywność oceniana jest na datę zawarcia umowy, a w tej dacie przepis nie funkcjonował w systemie prawnym. Z tych względów niezasadny był wniosek zmierzający do przeliczenia poszczególnych transz kwoty kredytu oraz rat spłat poprzez zastosowanie średniego kursu NBP i w ten sposób określenie świadczeń, do których spełnienia zobowiązany był zarówno Bank jak i kredytobiorcy.

Nie jest też zasadne zastępowanie wyeliminowanych klauzul przeliczeniowych średnim kursem NBP na podstawie art. 41 prawa wekslowego stosowanego przez analogię. Taka analogia jest zbyt daleko idąca, nie znajduje żadnego uzasadnienia prawnego i przypomina nieco zastępowanie uciętej nogi przeszczepem ręki przez analogię, że i jedno i drugie to kończyzna. Ewentualna analogia mogłaby mieć zastosowanie do sytuacji podobnej do wyrażenia sumy wekslowej, czyli głównego zobowiązania wynikającego z weksla, w walucie obcej, a więc do umowy kredytu, którego suma wyrażona została w walucie szwajcarskiej. Tymczasem w chwili zawarcia umowy suma kredytu została wyrażona w walucie polskiej, natomiast franka szwajcarskiego wskazano jedynie jako walutę indeksacji.

Same strony umowy nie wyraziły swojej zgodnej woli odnośnie zastąpienia klauzul niedozwolonych innym mechanizmem przeliczania ani w umowie, ani w toku procesu.

Wyeliminowanie jako abuzywnych wskazanych wcześniej klauzul przeliczeniowych oraz brak możliwości zastąpienia ich innymi postanowieniami regulującymi sposób przeliczenia skutkuje tym, że umowa od chwili jej zawarcia pozbawiona był jednego z istotnych postanowień, a mianowicie określenia zasad i terminu spłaty kredytu – art. 69 ust. 2 pkt 4 ustawy prawo bankowe. Ściśle rzecz ujmując, z treści umowy nie da się wywieść jakie miesięczne wpłaty winni wносить kredytobiorcy w ramach realizacji swojego obowiązku spłaty kredytu, co powinno następować w walucie polskiej. Na marginesie jedynie trzeba odnotować, że z tego samego powodu nie sposób ocenić, czy zaistniała przewidziana w umowie przesłanka uprawniająca Bank do wypowiedzenia umowy, w postaci niespłacenia dwóch rat odsetkowych lub kapitałowo-odsetkowych, a zatem czy wypowiedzenie było zasadne.

Umowa dotknięta brakiem istotnego postanowienia jest nieważna w całości jako sprzeczna z art. 69 ust. 2 pkt 4 ustawy prawo bankowe, na podstawie art. 58 § 1 kc. Nieważność ta rozciąga się na kolejne czynności prawne dokonywane przez strony w związku z przedmiotową umową, zwłaszcza aneksy nr 1 i 2 oraz ugodę zawartą 29 lipca 2011 roku. Oba aneksy miały na celu jedynie modyfikację treści umowy z 8 stycznia 2008 roku, polegającą najpierw na odstąpieniu od indeksacji kwoty kredytu (aneks nr 1) a następnie przywróceniu mechanizmu indeksacji (aneks nr 2). Z oczywistych względów niemożliwe jest zmodyfikowanie umowy, która od chwili zawarcia była nieważna zwłaszcza, że aneks nr 1 odwoływał się do niektórych pierwotnych postanowień. Poza tym aneks nr 2 ponownie zawiera klauzule analogiczne do tych z umowy pierwotnej, które zostały uznane za abuzywne. Ugoda z 29 lipca 2011 roku również zmierzała do uregulowania dobrowolnej spłaty zobowiązań powodów wynikających z umowy przy założeniu, że umowa ta była ważna. Ugoda nie była źródłem nowego zobowiązania, co strony zaznaczyły wyraźnie w jej treści. Nieważność bezwzględna wynikająca z art. 58 § 1 kc skutkuje tym, że nie powstały nigdy zobowiązania wynikające z tej umowy. Ugoda nie może w tej sytuacji regulować dobrowolnej spłaty nieistniejących zobowiązań, a ściślej – jest nieważna co najmniej jako sprzeczna z zasadami współżycia społecznego. Podkreślenia wymaga, że mowa tu o zobowiązaniach wynikających z umowy, a nie będących następstwem jej nieważności oraz spełnienia określonych świadczeń przez strony działające w błędnym przekonaniu o jej ważności. Uregulowanie kwestii rozliczenia tych drugich zobowiązań z pewnością nie było objęte wolą stron w dacie zawarcia ugody, a w każdym razie nie ma na to żadnego dowodu.

Stwierdzenie nieważności ww. czynności prawnych ma kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia tej sprawy, ponieważ powodowie skutecznie zakwestionowali istnienie w całości obowiązku stwierdzonego bankowym tytułem

egzekucyjnym nr (...), wystawionym przez (...) Bank S.A. w W. 12 lutego 2015 roku. Tym samym spełniona została przesłanka pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego opartego na takim tytule egzekucyjnym, wskazana w art. 840 § 1 pkt 1 kpc.

Wobec przedstawionej wyżej konkluzji oraz konsekwencji jakie uwzględnienie zarzut nieważności umowy z 8 stycznia 2008 roku miało dla rozstrzygnięcia żądania powodów zbędne jest odnoszenie się do pozostałych argumentów przytoczonych na uzasadnienie powództwa.

Uzasadnienie rozstrzygnięcia o kosztach procesu

(pkt 2 wyroku):

O kosztach procesu Sąd postanowił na podstawie art. 98 kpc. Na koszty poniesione przez stronę powodową złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika należne na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku poz. 1800) w wysokości 10'800,00 zł, uiszczona przez powodów część opłaty od pozwu w wysokości 400,00 zł oraz zaliczka na pokrycie kosztów opinii biegłego w wysokości 1'000,00 zł. Powodowie korzystali co prawda z pomocy pełnomocnika ustanowionego z urzędu, jednakże w sytuacji zasądzenia na ich rzecz kosztów procesu od strony przeciwnej nie stosuje się stawek i zasad wynikających z rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku (tj. Dz. U. z 2019 roku poz. 18). Zgodnie z § 1 rozporządzenie to określa szczegółowe zasady ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, a nie zasady ponoszenia tych kosztów przez przeciwnika przegrywającego sprawę.

Uzasadnienie rozstrzygnięcia o nieopłaconych kosztach sądowych:

W pkt. 3 Sąd postanowił na podstawie art. 113 uksc w zw. z art. 98 kpc, obciążając pozwanego pozostałą częścią opłaty od pozwu w kwocie 33'913,00 zł, w zakresie której przyznano powodom zwolnienie od kosztów oraz pokrytymi przez Skarb Państwa kosztami wynagrodzenia biegłego w łącznej wysokości 4'432,89 zł.

ZARZĄDZENIE

1/ odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanego,

2/ odpis punktu 2 wyroku wraz z uzasadnieniem tego postanowienia doręczyć pełnomocnikowi powodów.